

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo.okm@gov.fi

Asia: Täydentävä lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Viite: VN/17576/2021

Sivistystyönantajien täydentävä lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeiksi

Sivistystyönantajat ry (myöhemmin Sivista) kiittää opetus- ja kulttuuriministeriötä mahdollisuudesta lausua täydentävästi oppivelvollisuuslain muuttamisesta. Valtakunnallista opinto- ja tutkintorekistereistä annetusta laissa lisättäisiin Opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjatun ammatillisen koulutuksen opetuksen ja ohjauksen tuntimäärään lisättäisiin tallentamisvelvoite. Lisäksi perusopetuslaissa täsmennettäisiin perusopetuksen oppilaiden poissaolojen seurantaan liittyvää säännöstä.

Opiskelijan saama opetus ja ohjaus

Sivista katsoo, että opiskelijan saamalla opetuksella ja ohjauksella tarkoitetaan HOKSiin merkittyä tavoitteellista ja ohjattua osaamisen hankkimista. Sivista korostaa, että uudistuksen toteutuksessa **on tärkeä luottaa koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten henkilökunnan osaamiseen ja ammattitaitoon**. Opiskelijan saama opetus ja ohjaus ovat tunteja, joista opettaja tai muu koulutuksen järjestäjän nimeämä henkilö ovat vastuussa. Opiskelijan ja hänen osaamisensa hankkiminen ovat keskeinen tavoite, jota kohti kaikki tekevät yhdessä töitä. Opiskelijan kannalta keskeistä ei ole vuorovaikutuksen mittaaminen, vaan aika, jona hän tavoitteellisesti ja ohjatusti hankkii osaamistaan oppilaitoksessa, työelämässä tai muissa oppimisympäristöissä.

Sivistan käsitys on, että opiskelijahallintojärjestelmät eivät ole vielä valmiita vastaamaan esitettyyn ohjauksen ja opetuksen henkilökohtaiseen räätälöintiin. Sivista kehoittaankin opetus- ja kulttuuriministeriötä **tiivistämään vuoropuhelua koulutuksen järjestäjien kanssa**, jotta asetuksen astuttua voimaan vältytään hallinnolliselta kaaokselta sekä henkilöstön uupumukselta.

Tietovarantoon tallentaminen

Ehdotetun muutoksen myötä oppilaitoksessa ja muissa oppimisympäristöissä toteutettavan opetuksen ja ohjauksen määrää koskevat tiedot olisi velvollisuus tallentaa myös Koski-tietovarantoon (eHOKS:iin). Esityksen mukaan tämä edellyttäisi sitä, että tieto olisi siirrettävissä rajapinnan kautta tai muutoin koulutuksen järjestäjän opinto-hallintojärjestelmästä Opetushallituksen ylläpitämään eHOKS:iin.

Sivista pitää tärkeänä, että esitys ei merkittävästi lisää hallinnollista työtä koulutuksen järjestäjille. Lisäksi on syytä pitää huoli, että **mahdolliset lisäkustannukset korvataan suoraan koulutuksen järjestäjille**. Koulutuksen järjestäjillä tulee olla tarkka käsitys siitä, mitä opetusta ja ohjausta koskevia tietoja eHOKS:iin on tarkoitus tallentaa.

Sivista katsoo, että esityksen perusteluissa tulee tuoda vahvemmin esille se, miten koulutusviranomaiset aikovat hyödyntää opetuksen ja ohjauksen tuntimäärien seurantatietoja. Lisäksi tarvitaan yhdenmukaisen toimeenpanon varmistamiseksi laadukasta informaatio-ohjausta

opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Muuten tietovarantoon tallennettavat tiedot eivät ole yhdenmukaisesti ja kattavasti käytettävissä.

Perusopetuksen oppilaiden poissaolojen seuranta

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan täsmennettäväksi perusopetuslain opetuksen järjestäjälle osoittamia velvoitteita siten, että opetuksen järjestäjän tulisi perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaolojen seurannan lisäksi myös ennaltaehkäistä ja puuttua niihin suunnitelmallisesti.

Sivista yhtyy opetus- ja kulttuuriministeriön huoleen siitä, että pitkittyneet poissaolot perusopetuksessa ovat ongelma, johon on löydettävä keinoja puuttua entistä tehokkaammin ja ennaltaehkäisevämmiin. Myös käytäntöjen yhtenäistäminen on kannatettava esitys. Sivista pitää tärkeänä, että **opetuksen järjestäjille varmistetaan todelliset resurssit ennaltaehkäisemään ja puuttumaan poissaoloihin**. Vaikka esityksellä ei arvioida olevan taloudellisia vaikutuksia, on kuitenkin uhkana, että ilman lisäresursseja esitys jää tyhjäksi kirjaimeksi.

Sivistystyönantajat ry

Johtaja
Laura Rissanen
041 540 4505

Elinkeinopoliittinen asiantuntija
Jussi-Pekka Rode
040 168 6836